

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Velikonemčija proti avstrijskim Slovanom.

Slovenem, kakor drugim avstrijskim Slovanom so že znana žuganja, ki jih jim je poslal Bismarck po svojih novinah, ko je zaslišal, da bi utegnili oni zahtevati jednake razmere v cerkvi, kakeršne se nahajajo mej unijati avstrijskih in ogerskih Rusov.

Ko se je za Črnogoro ustanovila nadškofija za črnogorske katolike, in sicer na podstavi slovanskih obredov, so se jednake grožnje ponavljale od iste Berolinske strani. Tu in tam so šepetali, da je tudi nuncij na Dunaji dobil posebna naročila iz Rima, da bi še do časa opozoril avstrijsko vladu, ko bi hoteli Slovani razpravljati misel o slovanski liturgiji zase tudi v praktičnem pomenu. Da je bilo nekaj resnice na tem govoričenji, soditi je bilo potem, ko je bil na Moravskem razpuščen tabor, ki je razpravljal zgodovino sv. slovanskih obredov. Ob isti priliki je dotični c. kr. komisar izrekel se, da je dobil ukaz za razpust „na višje povelje“.

Nekateri so trdili, da se je sprijaznil Bismarck z Vatikanom tudi zaradi tega, da bi uplival na papeža proti avstrijskim Slovanom, da bi ti ne dobili slovanskih cerkvenih obredov.

Kar se dostaje te točke, je opomniti, da je Bismarck še mnogo več dosegel — proti Slovanom, ne samo avstrijskim, in iz posebnih vzrokov trdimo mi, da bodo to sporazumljenje občutili ne samo poznanski Poljaki, avstrijski Slovani, ampak v nadaljnjih posledicah jako hudo tudi — Avstrija. Kdor hoče misliti o tem, naj se spomni na skrivne boje nemške dinastije z avstrijsko dinastijo. Mi se tolažimo s tem, da tudi Avstrija zapazi še do časa svoj lasten interes, in zato smo bili jako veseli, ko je naš presvetli cesar pred tedni na Erdeljskem nasproti deputaciji pravoslavne duhovščine izjavil se v zmislu, da on privošči brez predržka jednakopravnost vsem cerkvam in narodnostim, in da vera in narodnost ima zagotovljeno varnost in svobodo v veljavnih avstro-ogerskih ustavah. Ta izjava z najviše strani nam kaže ob jednom pot, kakó je Slovanom postopati, pogumno postopati v verskih in narodnih zadevah, in naj druge zunanje oblasti ali velevlasti izpodkopljujejo Slovane avstrijske in ž njo Avstrijo samo, kakor si bodi.

Vender pa nas je osupnilo poročilo „Parlamentär“-ja z dne 16. okt. t. l., kjer je v uvodnem članku „Die westlichen Slaven“ brati, da je škofijski ordinarijat v Litomeřicah objavil v svojem listu informacijsko pismo, v katerem je govorjenje, „da se je upreti Slovanom, ki zahtevajo zopetno uvedbo grško-slovanske cerkve. To pismo da izvira od Dunajskega nuncija Galimbertija, in papež da se je udal zahtevi Bismarckovi, da naj se Vatikan upira dotičnim težnjam avstrijskih Slovanov.“

To je jedna, in avstrijski Slovani se bodo zdaj spominjali, da člen XIV. in XV. v družbi s čl. XIX. velja tudi za nje, in ne samo za protestante, žide itd.

Druga je pa ta, da so začeli velikonemški listi, o katerih je znano, da dobivajo pouk iz Bismarckove pisarne, ravno zdaj mahati po — Taffejevi vladi in sosebo tudi po Čehih.

Vredno je, da si zapomnimo nekaj stavkov iz „Kölnische Ztg.“ Ta oficijozni organ ima „Berolinsko pismo“, katero pravi mej drugim: „Mej Čehi

je takih nelepovednih (ungeberdig) gospodov, ki si ne morejo predstavljati češkega narodnega čustva brez panslavističnega obrobjenja. Dokler ni možno češkega naroda z vsemi koreninami izkopati in premestiti na rusko mejo, bodo Čehi slepi proti nevarnostim, ki preti njih narodni samostojnosti od rusovstva, in bodo temveč Ruse poštevati kot dobre (willkommene) zaveznike v svojih krajnih bojih proti nemštvu. To prepričanje je utegnulo že prodreti tudi v jako merodavne kroge. Z druge strani so vodilni možje nemško-avstrijskega kluba izrekli ravno zdaj, da so pripravljene, sodelovati v opravljenem ministertvu, ki bi stalo nad strankami. Vrh tega vođeče mesto, ki je imajo Čehi v Avstriji, kateri so sumljivi panslavističnih nagnenj, nasprotuje svetovnemu položaju, ki dobiva svojo označujočo obliko iz dejstva, da je zahipno gospodujoče moskovsko rusovstvo v nespravljivem nasprotju z nazori in interesi osrednje Evrope. Mnogo razgovarjano vprašanje, ali se dá Taafejev sistem trajno združiti z zunanjo politiko, je odločno zanikati.

Ta odstavek je toliko pomenljivejši, kolikor bolj je soditi, da je prišel iz Bismarckove pisarne. Poleg lažnjivosti obseza ono drznost, ki izvira v Velikonemčiji zaradi zdanjega nasprotja mej Rusijo in Nemčijo. Ko bi vladala še ona poslušnost Ruske nasproti Bismarcku, kakor je vladala do letos, bi tudi ta izjava proti Taafeju in Čehom ne bila še dobila mesta v organu, ki je blizu Bismarcku in njegovim naročilom.

Lažnjiv je ta odstavek, ker Čehom podtika panslavizem, v tem ko je že vsemu, samo ne nemškemu, svetu znano, da Čehi, kakor vsi avstrijski Slovani hrepené jedino po uresničenji književnega in kulturnega, torej politično popolnem nedolžnega panslavizma, Bismarckovi novinarski posli pa se postavljajo na jednako stališče, kakor hinavski politiki v organih nemško-avstrijskega kluba.

V navedeni izjavi se razkriva zopet ona taktika, ki traja že nad tisoč let nasproti Slovanom in očita tu Nemeč Čehu isto, kar Bolgaru in drugim Slovanom, češ, da ne znajo varovati svoje samostojnosti, in to proti Rusom! Nemeču je bilo vedno do tega, da je hrepenel Slovan partikularistično po samostojnosti, po krajin, po deželni in v obče geograf-

LISTEK.

Začetek romana.

(Obrazek s Slovaškega. Češki spisala Gabrijela Preissova.)
(Dalje.)

V tem začulo se je v bližini pasje lajanje. Baron ozrl se je preplašeno, dekle pa se mu je izvilo iz naročja prestrašeno zgrabilši voziček. Baron jej je še zašepetal: „Z Bogom, ne pozabi!“ in že odhitel na levo, kjer je imel privezanega konja.

Poluša se ni nikamor ozrla temveč hitela z nemirnim srcem odtod.

Izginila je na desno, na levo je odjezdil baron, a sredi izstopil je kmalu iz brezja gozdar, za njim pa je korakal velik, pisan pes sledeč po zemlji, kakor bi vohal stopinje divjačine.

Gozdar obstal je pri skladovnici na onem mestu, kjer je prej stal baron s Polušo. Hotel si je prižgati ugaslo pipo, zato položil je palico na gol olšji grm, izvlekel iz žepa mehur in medno škatljico za žveplenke. Imel se je v njej samo jedno žveplenko, a od te odletela je kapica, ki jo je gozdar hotel prižgati. Nagubančil je čelo, shranil

mehur in pipo v žep, prijel palico in mahaje ž njo po grmovih vrhičkih, da so zasviščali, zamrmral:

„Presneto, pokvarjeno dekle! Pokazal ti bom pogovarjati se z baronom! . . .“ Zamahnivši še jedenkrat s palico po zraku, kakor da bi hotel Polušo, če bi jo imel pri roki, takoj pretepsti, odšel je tako zamišljen, da bi mu kdo lahko za hrbtom mogel drva krasti.

Poluša se je najprej ozrla in obstala prišedši iz gozda: Oblekši vsakdanjo jopico, katero je imela na vozičku pod butaro, molila je k Materi Božji, da bi se tako preoblečena doma ne izdala. In hvala Bogu, vse se je zvršilo dobro.

* * *

Zvečer ob šestih povrnil se je Jurásek s hčerjo z dela. Poluša opravila je svoja dela in pohitela vun, kjer jo je čakal Tonček.

Mej tem prišel je nanadoma k Juráskovim kum gozdar v vas. Poluša, ki je stala s Tončkom pri vratih, pozdravila ga je lepo in se umaknila na dvorišče, da bi kum lahko ustopil. Gozdar ozdravil je mladi dvojici in dostavil v šali: „Vedno se le ližeta, a o poroki ni niti sluha.“

„Poluša je že dva dni nekaj bolna,“ opomnil je skrbno Tonček.

„Res, da!“ rekel je kum in izpustil palico na tla, kakor je vselej storil, kadar je bil jezen. Takoj pa se je spametoval in odšel naprej ne rekši ni besedice.

Mlada dvojica ni se brigala zanj. Tonček je bil žalosten; Poluša zdela se mu je tako predrugačena!

Na to odprl je gozdar dveri v sobo in ustopil.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus, Bog daj dober večer!“

„Ah, dobro došli, dobro došli — Bog daj,“ uskliknila sta stara Juráska ob jednom, odkritosrčno veseleč se pohoda. Juráskovka pustila je takoj pogrevanje večerje in pristopila k gostu.

„Dolgo vas že ni bilo pri nas.“

„Ni časa,“ odgovoril je gozdar, „a danes sem moral k vam priti. Usedite se k nama kumica in skrbite za to, da bi Poluša ne prišla v sobo; razložiti vam hočem nekaj važnega.“

Juráskovka se je prestrašila, njen mož razširil je začujeno oči, useknil svetilnico in se zagledal kumu v usta. „Kaj pa je? vprašal je nestrpno.“

ski omejeni samostojnosti; kajti samo takó zore Slovani hitreje za „Alldeutschland.“

Izjava je ob enem ovađuška, ker ščuva više, „jako merodajne kroge“ proti Čehom. To spominja na Beustovo dóbo, ko je poslednji strašil Avstrijo z Nemčijo. Takrat je bila Nemčija napubnjena vsled zmag na Francoskem; danes je napeta vsled „zvez osrednjih vlastij.“ Napuh je narekoval takrat in narekuje danes Avstriji — notranjo politiko. Tu se danes naravnost namigava, naj bi Taaffe odstopil mesto nemškim liberalcem. Poslednji imajo mej seboj največ brez narodnega, brez domovinskega življa; ta živelj bi delal najiaže zopet barantije in kupčije z Bismarckom, kajti pogajanje za colno unijo, za pragmatično zvezo Avstrije z Nemčijo, odtrganje Gališke iz skupnosti tostranske državne polovice in še mnogo drugega — bi se potem laže, veliko laže vršilo, Avstriji v ponižanje do vazalstva in Slovanom na narodno in še drugovrstno pogubo in škodo.

V tem zmislu umemo mi izjavo „Köln. Ztg.“, in ji očitamo ob enem, da laže, trdeč, da Čehi dominujejo v Avstriji. Ko bi oni ne bili toliko onemogli, bi bili napravili v Avstriji mir, kakeršen bi ne bil v interesu — Velikonemčije. Y porej.

Iz Rusije.

28. sept. st. st. [Izv. dop.]

(Konec.)

Ker vam nemške kulture ne navezujejo več, nego celo ne hoté dajati je, učite se zdaj po ruski. V Avstriji je v gimnazijah francoski in italijanski jezik svobodni predmet, v realkah pa celo obligatni; v severnih provincijah pa, ker so bliže k — Rusiji nam sto italijanskega — angleški! Ako se pogleda na zemljevid, ni teško prepričati se, kdo je Avstriji bliže — Francija in Anglija, ali pa Rusija, po zdravem razsodku moral bi človek najprej skrbeti o tem, da bi znal jezik svojega sosedá, katera literatura očaruje zdaj severne Nemce, Francoze, Angličane, in celo daljnjo Ameriko in katelega rojaki so po zimi šli čez Šipko! V Rusiji je nemški jezik obligaten v vseh ruskih gimnazijah, realkah, vojnih učiliščih in sploh v vseh zavodih, ki stoje na jednej stopinji z nazvanimi učilišči. In vendar se dozda Rusija ni še ponemčila, dasi je nemški jezik obligaten, odkar je Bog v Rusiji ustvaril imenovana viša učilišča; nasprotno, čim bolj Rusi izučujejo Nemce, tembolj se prepričujejo, da Slovanu ni mogoče ljubiti tega naroda.

Ravnatelj gimnazije v pruski Vratislavi, dr. Zimmermann, upeljal je v svojo gimnazijo ruski jezik za tiste, ki se ga hote učiti. Ker avstrijski državni možje v vsem posnemajo Pruske, morda bodo posnemali tudi ravnatelja pruske gimnazije v Vratislavi. Res je, da ima dr. Zimmermann, kot praktičen Nемец, v očeh na prvem mestu materialno korist in obrnil se je do našega vojnega ministerstva s prošnjo, da bi mu objasnilo, ali mogó biti gimnazijci, ki se nauče ruski, vsprejeti v rusko vojno (!) službo. Ako naš minister pritrdi, misli dr. Zimmermann upeljati še rusko zgodovino, geografijo in literaturo v Vratislavsko gimnazijo in najeti razen docenta slavjanske filologije, dr. Löwenthala, še tri učitelje Ruse.

Ko bi torej ruski vojni minister prav ne obetal, da poda gladnim Nemcem komisa, kadar se nauče ruski, to vendar tečaj ruskega jezika v pruske, nemške, Vratislavске gimnaziji ostane. Kaj poreko k temu faktu avstrijski Nemci, ki v vsem in povsod gredo za Prusaki, kakor rep za glavo? Seveda, govori se o dr. Zimmermannu, no, ali človek, stoječ v državnej službi more storiti kaj brez volje „poslavšago jega“? Tako Prusija že malo po malem upeljava ruski jezik v gimnazije. No, mislim, da v Germaniji se ne najde takega bedaka, ki bi trdil, da vlada hoče porusiti Prusake; ona, kot umna in dalnozorka, dobro pomni, da „quot linguas cales, tot homines vales“ — kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš. To je drugi hudi udarec za avstrijske Nemce, žide in njih prijatelje, ki se križajo, kadar slišijo ime Rusije. Najprvo jim je pl. Gautsch povedal, da so Slovani veliko bolj inteligentni, zdaj jim pa še Prusak dr. Zimmermann njih teorijo o panslavizmu podira.

Rusija je prigrrela v svojih gimnazijah in realkah najmanj kopo Slovencev, Čehov in Hrvatov in je osvobodila Avstrijo od neprijetne dolžnosti, dajati, tem svojim podložnim kruha, iz katerih so mnogi hodili s telečjo kožo na grbi z Andrassyjevo „vojaško kapelo“ v Bosno in Hercegovino lovit Hadži Lojo. Prilicno bi bilo, ko bi se nazadnje vendar našel minister narodne prosvete, ki bi platil jednako z jednaki, to je upeljal v avstrijske gimnazije in realkе vsaj slovanski, ruski jezik kot učni predmet in k temu povabil nekaj Rusov na učiteljsko službo, saj dozda Avstrija ni jedinemu Rusu nikoli ni dajala zaslužiti celo slanega kropa ne. Mi bi takrat z veseljem vzeli k sebi v Rusijo še nekaj avstrijskih „učenih proletarijev“, tako, da ostane razmera taista, kakor je zdaj; to je, za vsakega Rusa vzamemo v rejo kopo Avstrijev. Profesor Stein mi gotovo pritrdi, da z narodno-gospodarske točke zrenja je ta ponudba tako lestna, da bi se ne smela prezreti.

Seveda, poprej upelje pl. Gautsch kitajski jezik, da bi ne kompromitova! svojo naredbe glede slovenske gimnazije v Kranji.

Mogoče pa je, da bodo ravno take naredbe, kakor je ona glede gimnazije v Kranji, spodbudile Slované, da se bodo hitreje in pridneje učili ruski. Saj se Nemci smeja, da je občeslavjanski jezik — nemški in iz mnogih glupih dovtipov, ki jih delajo klobasniki glede nas, ta ni najneumnejši. Specijalno slovenska, češka, hrvatska politika nas ne privede nikamor; naša politika bodi slovanska in obstoj v tem, da se vsi Slovani kulturno zjedini. Poudarjam slovo kulturno in opozarjam prof. Linhartu, naj čita to slovo verno, ako si misli kritikoj mojih dopisov še za naprej kak groš zaslužiti od „Neue Fr. Pr.“. Kulturno zjedinenje pa se da misliti le na osnovi ruskega jezika, ki se je najbolje razvil na podlagi cerkovno-slovenskega in je torej najbližji k jeziku naših pradedov i „slovenskih strán učiteljev“, sv. Cirila in Metodija.

Naučiti se na pr. Slovenceu po ruski, je veliko lehče, nego Tirolcu, štajerskemu Mihelju ali kakemu drugemu potomcu groznega Arnima nemški. Rus Slovenca ali Slovenec Rusa veliko poprej umeje, nego literaturno govoreč Nемец tirolsko godlo, ali Tirolec literaturno nemško ropotanje.

Ruski jezik piše se etimologično in treba reči, da prostonarodni govor malo odstopa od literaturnega, ako ustno človek govori literaturni ruski jezik, to ne najde v Rusiji kota, kjer bi ne razumel najprostejšega muzika, muzik pa njega. O Rusiji pač ne velja poslovica, da ima „vsaka vas svoj glas“. Pa pojdi na Korosko ali na Tirolsko in vprašaj kaj tamšnjega kmeta, tak on zaupije na-te svoj „ös“ tako melodično, da boš mislil, da je najedenkrat pred teboj iz zemlje zrastel čistokrvni Hotentot.

Jaz svetujem mnogo čitati in čitati glasno; k dosegu pravilnega pravopisanja je najbolje prepisovati naravnost iz ruske knjige; da bi naglas bil veren, naj se čitajo stihotvorenja, kjer „metrum“ kaže, na kakem slogu stoji naglas. Ako se človek zanima tako po ruski, bode skoro govoril gladko, da-si se bode tu pa tam videlo, da on ni Rus. No, ali se ne vidi n. pr. Kranjcu, da je Kranjec, in Štajercu, da je Štajerec, ako govori po slovenski? Ali pravi Nемец ne spozna takoj Slovana, naj ta govori še tako pravilno nemški? In vendar bi se našlo sto in sto Slovencev, ki pišejo tako dobro nemščino, kakor da bi bili že na svet prišli z grahovo klobaso v roki. Kulturni naš jezik naj bo ruski, kakor je Nемец vseh narečij knjižni nemški jezik, Provencsalu, Normandcu, Gaskonu — francoski itd. Ruska literatura je zmagala Francoze, Angličane, Amerikance, da se jeden in isti ruski pisatelj prevaja po nekolikrat in razprodaja hitreje, nego pikantni romani Emila Zole, ki ima zdaj biti — in parenthesi bodi rečeno — v Zagrebu, če sem prav čital. Slovenci n. pr. Dostojevskega, Gončarova, Pissmskega itd. ne mogo prevoditi. Kdo more platiti prevod, a prevod je treba natisniti in — razprodati. Kje bi se to izplačalo? Slovencev je malo, potrebe njih pa so mnogoštevilne.

Ostaje torej — čitati v ruskem originalu in pisati po ruski, kar je namenjeno širjemu krogu čitateljev. Gogolj je bil Malorus, ki je strastno ljubil svojo domovino, ali svoja brezsmrtna dela pisal je po velikoruski; tako i Malorusi i Velikorusi imajo Gogolja za svojega, in so jednako ponosni nanj. Ravno tako je bil slavni naš zgodovinar Kostomarov do svoje smrti strasten Malorus, a pisal je po velikoruski; tako bodo tudi slovenski bodoči Jurčiči, Stritarji, Levstiki pisali svoje umotvore ruski, a Rusi bodo vendar govorili: oni so Slovenci, in čitali jih bodo Slovenci, kakor Malorusi čitajo Gogolja, a govorili bodo i po slovenski i po ruski, glede na to, ali govoré se Slovencev ali z Rusom ali drugim Slovanom. Vseh slovanskih narečij vsakdo ne more posebe znati, a jedno, največje, narečje z bogato literaturo in silno državo, ki je in bode vselej naša nrvstvena opora, more in mora znati vsak, v katerem teče slovanska kri. Ne literaturnemu Francozu se je učiti po gaskonski, no Gaskonu po francoski, a razen občé literature ima lahko i svojo, mestno. Tako bode jedenkrat i pri nas; ali rano, ali pozno, to zavisi popolnem od nas. Sekira je nastavljena na nas; dokazimo pa mi, da smo dobro drevo, da smo starodavno drevo, na katero zamahujó že tisoč let, a drevo stoji in rane zaceljuje naša večno mlada življenska sila.

➤ Dalje v prilogi. ➤

„Le govorite brez skrbi,“ rekla je Juráskovka prisledajoč k mizi. „Poluša se ne vrne tako hitro, kadar pa pride, porečem jej, naj gre vun.“

„Oh, zlata kumica in kum, to je čudna reč, oј težka reč, katero vam imam povedati,“ začel je gozdar. „Odkritosrčno in kratko rečeno — vaša hči se je danes pogovarjala in tudi poljubljala z mladim baronom na goličavi . . .“

Jurásek je o teh besedah skočil po konci a žena njegova obsedela je mirno in vprašala nekoliko rezko:

„Kdo pa vam je to povedal?“

Gozdar oprl se je z dlanima ob mizo in izpregovoril s strogo resnobo: „Videl sem ja danes zjutraj na svoje oči. Baron Adolf imel je konja pri brezi privezanega, jaz pa sem čepel kakor norec — ma mojo vero, ta dva se morata že davno poznati . . .“

„I za Boga — to vendar ni možno,“ poskočila je zdaj tudi Juráskovka kvišku.

„No potem sem jaz cigan ali neumen otrok,“ uskliknil je gozdar jezno če bi pripovedoval to, kar ni res!“

„Ne jezi se, kum,“ mirí ga Jurásek; „pomisli, da je težko človeka prepričati! Moj Bog, kaj smo

doživeli! Ako Tonček to zvé, pustil in še natapel jo bo; in cela vas nas bo zasramovala . . .“

Juráskovka rekla je jokaje z glavo majajoč: „Pokličimo jo, naj ona govori, saj nama še besede o tem ni omenila . . .“

„Pustite jo zdaj,“ svetuje gozdar; „treba si je stvar modro urediti. Nečem, da bi jo tudi pred manoj izpovedovali, govorite ž njo, ko jaz odidem. A v resnici zahvaliti se mi morate, da sem prišel na to — dekle je mlado, neumno, lahko bi temu pritepecu — Bog mi odpusti, da tako imenujem svojo gospodo — verovalo in potem bi bilo konec . . .“

„Saj jo vendar dosta opominam, saj jo imam dobro vzgojeno,“ govorila je mati jokaje.

„Zdaj je pa dva dni popolnem predručena!“ zdelo se je Jurásku.

„No, da . . .“ kimal je gozdar z glavo. „Jaz vendar Polušo cenim, sicer bi ne skrbel za njo. Priverim se na dušo, da tega še nikjer nesem pripovedoval, niti svoji ženi nesem nič omenil; jaz mislim dobro z dekletom. Kakor da bi mi kdo nož v srce zasadil, bilo mi je, ko sem jo zagledal v naročji mladega gospoda; kaj družega mora biti iz tega nego nesreča? A prvokrat se nista sešla, sicer

bi ona ne bila tako krotka — kaj? Le izpovejte jo in če ne pojde z lepo, potem z leskovko naj si zapomni to. Zdaj grem; pridi mi, kume, jutri povedat, kaj je rekla. Primita je nenadoma, lokavo, in če bo tajila, le recita, da sem ja jaz videl. Torej z Bogom!“

„Za Boga vas prosim, kum, ostanite tu!“ rekla je Juráskovka s sklenenima rokama. „Pred vami ne bo tajila resnice in spoštovala bo vaše opomine. Tomaž — on se se ne pozna v jezi, ubil bi jo.“

Juráskovka skočila je iz sobe in poklicala: „Poluša, pojdi sem!“

Gozdar je ostal, družega mu ni kazalo — ko pa je zagledal ustopivšo devojko z ljubeznivim nasmehom, postalo mu je jako tesno.

Juráskovka sedla je na klopico in pokrivši si obraz s predpasnikom jela glasno ihteti; oče in kum stala sta skupaj pri mizi gledaje drug družega in zopet devojko — resno in žalostno. Oče ojunačil se je najedenkrat in začel:

„Poluša, pojdi sem k meni in ne izlaži se nobene besede. Kum tu-le povedal nam je vse. Kaj imaš ti z baronom — čemu si se pogovarjala ž njim in sram te bodi, da te je kum videl, celo poljubovala sta se! . . .“ (Dalje prih.)

Bešenstvo naših starodavnih vragov najbolje dokazuje, da so oni bezsilni, sicer bi se ne metali semtertja, kakor človek kateremu so dom zažgali v vseh oglih. Naš čas je prišel, ne opustimo ga. Горь извѣмь сердца! Krutorogov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. oktobra.

Kako je s pogaganjem **državnozbornske** desnice z vlado zastran Gaučevih naredb gledé odprave nekaterih srednjih šol, še nič gotovega ne vemo. Danes se govori, da je vlada pripravljena precéj odjenjati, jutri zopet, da skoro nič. Nam se dozdeva, da bi vlada rada to stvar zavlekla tako dolgo, da se odloži državnozbornsko zborovanje. Nadeja se, da bode desnica po Božiči morda rajši kaj odjenjala, kakor sedaj.

Včeraj sta se šli **delegaciji**. Avstrjska delegacija zbrala se je ob najstih dopoludne v dvorani gospodske zbornice, ogerska pa o petih popoldne v dvorani ogerske dvorne pisarne. Ko sta se konstituvali, jima je vlada predložila skupni državni budget. V soboto bode delegaciji vsprejel cesar.

Vnanje države.

Da bi Rusijo očrnilo in imeli uzrok zapreti nekaj opozicijonalcev, izmislila si je **bolgarska** vlada, da Odesko „Slavjansko občestvo“ pripravlja atentat na kneza Ferdinanda, Stambulova in Načeviča. Poroča se, da so prišli nasled nekim osobam, ki so iz Rusije odposlane v Varno, katere imajo pri sebi peklenke stroje. Jedno teh osob so že zaprli v Varni. Po družih bolgarskih mestih zaprli so nad 70 opozicijonalcev, ker so baje narod hujskali k ustaji. — Pri poslednjih volitvah za bolgarsko zbornico voljenih je 5 sedanjih in 3 bivši ministri, 27 odvetnikov, 2 pravoslavna duhovnika, 2 časnikarja, 11 županov, 4 predsedniki okrajnih zastopov, 54 trgovcev, 30 kmetov, 1 tovarnar, 2 bivša častnika, 6 doktorjev in zdravnikov, 5 šolskih nadzornikov, 7 članov okrajnih zastopov, 5 učiteljev, 1 kramar, 1 hodža, 2 lekarja, 4 občinski pisarji, 1 bivši prefekt (Mantov v Ruščuku) in 1 bivši okrožni predstojnik. Mnogo jih je pa brez posebnega poklica. Po narodnosti je 27 Turkov, 3 Grki, 1 španjski žid in 1 Rumun, ostali so pa Bolgari. Mej tistimi, ki so se dali upisati za trgovce, jih je mnogo navadnih kramarjev, ki neso dosti bolj izobraženi, kakor navadni kmetje. Izmej odvetnikov jih je tretjina, ki zaslužijo naslov odvetnika, drugi so pa največ bivši sodnji uradniki in pisarji.

Mej **bolgarsko** vlado in zastopnikom **turške** državne uprave, Nobletom, se vrše pogajanja zaradi poplačila vzhodnorumelijskega tributa, kate rega že neso plačali dve leti. Bolgarska vlada hoče, da se tribut odloči od čistih dohodkov, Noblet pa zahteva, da se določuje od kosmatih dohodkov. Turška vlada je naznanila bolgarski vladi, da vsako znižanje tributa nasprotuje organskemu pravilniku in sultanovim vrhovnim pravicam, ter da Turčija zategadel ne more v to privoliti.

Pri poslednji avdienciji je **ruski** veleposlanik pretil **turškemu** sultanu, da bode Rusija odpovedala Berolinsko pogodbo, ako Turčija ničesar ne stori proti Bolgariji.

Srbska vlada nikakor ne pospešuje projekta, da b se Belgrajska metropolija povzdignila v patrijarhat, kar je sklenila sinoda. Ravno tako tudi ne podpira družega sklepa, da bi se pričela pogajanja z družimi sinodami pravoslavne cerkve, če bi ne bilo umestno, da bi se pravoslavnim duhovnikom, kateri so udovci, dovolilo v drugi ženi se. Arnavti vedno bolj pogosto prihajajo ropat v Srbijo. Tako so roparji, ki so prišli od Skoplja sem, oropali cerkev v Kumanovi in zaradi tega prebivalstvo spravili v velik strah. Kacih šeststo roparjev se je pokazalo pri Mavrici prav blizu meje. Srbija je zaradi tega že pomnožila čete na meji. Jutri se bode ministerski svet posvetoval o tej zadevi.

Ko se je pokazalo, da vlada nema več zanesljive večine v **francoski** zbornici, bode sedanje ministerstvo morebiti kmalu odstopilo ali se bode pa razpustila zbornica. Rouvier se je nekda izjavil proti Grevy-ju, da je pripravljen odstopiti, če se more sestaviti novo republikansko ministerstvo, ki bi imelo več zaupanja v zbornici. Predsednik republike se je pa izjavil, da rajši razpusti zbornico, nego odpusti sedanjo vlado. Bati se je pa, da bi pri novih volitvah monarhisti in radikalci še pridobili precej mandatov, kajti znali bodo porabiti dobro Cafarellovo afero v svoj prid. Sedanja vlada bode pa ostala najbrž še toliko časa, da komisija v zbornici poroča o Cafarellovi aferi.

Nemci bi se radi sprijaznili s **Francozii**, ker se Rusija nikakor ne da omečiti, da bi zopet se bolj približala Nemčiji. V Berolinu se močno boje rusko-francoske zveze. Da bi jo preprečili, skušajo nemški listi in nemška diplomacija očrnilo Rusijo, da podpira Orleanske prince, da bi prišli na prestol. Nemški časopisi trdijo, da je Rusija nagovorila grofa Pariškega, da je bil izdal znanimaniifest. Na ta način hočejo Nemci pri francoskih republikancih vzbuditi nezaupanje proti Rusiji. Nedavno je grof Herbert Bismarek dal banket franco-

skemu veleposlaniku Herbette, pri katerem se je jako laskavo govorilo o Franciji. Rusija bila bi popolnem osamljena, pišejo nemški listi, ko bi se Francija pridružila Nemčiji. Nemci se pač motijo, če mislijo Francoze pridobiti z laskavimi besedami. Dokler imajo Alzacijo in Loreno, je prijateljstvo m-j Nemčiji in Francijo nemogoče. Vsaka francoska vlada bi pala, ki bi se hotela bratiti z Nemci.

Nemčija hoče pomnožiti železniške čete, ker so železnice vedno večje važnosti za vojne namene. Sedanji železniški polk bode povzdignila v železniško brigado. V prihodnjem zasedanji državnega zbora zahtevala bode vlada za to potrebnega kredita.

V **Švicii** je sedaj veliko volilno gibanje, kajti bližajo se volitve za narodni zbor. Rzne stranke so že izdale svoje oklice, ki pa ne naglašajo toliko političnih, ampak le narodno-gospodarska vprašanja, zlasti delavsko vprašanje. Radikalci zahtevajo, da se sedaj za tovarne veljavni propisi tudi uvedejo za rokodelstva, ter se skrajša delavski čas, upeljejo stroge določbe zastran dela žensk in otrok, uvedejo obrtna razsodišča, da se štrajki ne bodo tako pogostem ponavljali, in državno zavarovanje delavcev proti nezgodam

Maročanski sultan se je obrnil do evropskih vlastij, da naj jamčijo Maroku sedanje ozemlje in se naj omeji protekcijska pravica, katera je dala vlastim Madridska konferenca, ker se je večkrat zlorabila. Španjska vlada je predlagala vlastim, da se v ta namen skliče evropska konferenca. Vlasti so pripravljene ustreči želji Maroka, ako se Evropcem dovolijo kake nove koristi.

Dopisi.

Iz Kobarida 16. oktobra. (Odgovor g. Kar. Perinčiču, bogoslovcu v Gorici, na njegovo „poslano“ v 40. šte. „Soče.“) — Da si sem daleč od mile mi domovine, vendar pišem ta dopis pod gorenjim naslovom, ker sem pred svojim odhodom iz domovine krcnil po prstih imenitnega (!) sotrudnika „jedinega konservativnega dnevnika“, v osobi Kar. Perinčiča, in to tudi pod tem naslovom v „Slov. Naroda“ 216. šte. Ta moj dopis je silno razburil tega „zaslužnega“ Kobaridca, da je jel udrihati po meni — Prijateljska roka mi je poslala sem na rusko mejo 40. št. „Soče“, kjer berem, in se čudim g. Karola zanimivi poslanici.

Gosp. Karol se je silao začudil, ker sem ga ravno jaz krcnil po prstih, češ: jaz nesem imel v to nikacega povoda. Oho! povoda je bilo dovolj in to celó kaj raznovrstnega, da bi bil mogel storiti tudi druge korake. Ali g. Karol ne vé več, kakó samooblastno je „agentaril“, kaj je s tem nameraval itd.? Ali mar misli, da imamo oči in ušesa v mehu? Besede, same besede! — Gospod Karol se jezí, ker sem trdil: da so v njegovih dopisih protislovja, logična pomanjkanja itd., a tega nesem dokazal. Čemu bi tratil čas in papir za tako dokazovanje. Opozoril sem le čitatelje, naj bi kar prebali one dopise in dokazi bi jim gotovo sami zasumeli v glavi. Dokazal je gosp. Karol vse prav lepo sam, da smo se morali res smijati na njegov račun. Gosp. Karol je začutil o svojih počitnicah silno potrebo, da je počel pošiljati dopise celó iz Kobarida — (bili so najbrže prvi) — v konservativni dnevnik — A ker je vzbudil nek njegov dopis nejevoljo celó pri gospodih onega stanú, za koji se pripravlja naš g. Karol, — napisal je koj še jeden dopis, kjer skuša ublažiti prvi dopis; nekoje trditve suče takó, da ne vemo več, kaj hoče pravo za pravo g. Karol, — nekatere pa prestavi kar izven našega kraja. Res, to je grozna logika, če je gosp. Karol pisal dopis „iz Kobarida“, a nam je kvasil o stvareh, ki so se vršile v Tolminu ali Bolci, ne da je to omenil. — Grozna laž se zdí g. Karolu, ker sem trdil, da je pisal o „spoštljivem listu“. Rekel sem bajé — in če ni bilo govora o „spoštljivem listu“, govorilo se je malce drugače, kar pa pomena ne spremeni. Za lupine se vendar ne bomo pripravili. — (Da nesem znal za pravi atribut, ni čudno, ker sem dopis le slišal brati od nekkih duhovnih gospodov. Tega lista nesem mogel dobiti v roke, ker ga pri nas nikdo ne čita.) — Druga laž se mu zdí, ko sem pisal: da je bilo naše ljudstvo skoro že spravljeno. Hm! skoro še ni nikoli ubil zajca — in naše ljudstvo bi bilo popolnem spravljeno, da se jim neso pokazali taki aposteljni mirú, kakor je bil baš bogoslovec Karol Perinčič. S tacimi srednjeveškimi nazori, kakor jih gojí g. K., ne pojde daleč Svet je postal dandanes že malce bolj pameten, da ne sede „gospodu“ vedno na limanice samó zató, ker je on takó rekel. Gosp. K. pa je poln tacega duhá.

Jedino krivico — (a nesem bil jaz kriv) — sem mu menda storil, ker sem pisal, da je bil

bajé poklican k županu v preklic nekoih govoric. Dotični gospod je namreč rekel le: „Karola sem klical k županu itd.“, a Karola jednacih idej sta v tisti stranki dva. Mogoče je torej, da je bil poklican — drugi. Če je takó: besedo nazaj!

Vse drugo pa ostane, kar sem pisal. Tudi ono, kar sem trdil „o bolj teškem.“ Škandalozne kronike se meni ne ljubi pisati, osobito ne v našem slov. dnevniku. Če g. K. to ni po volji, saj vé, kje je pot k sodnji. Ondi pa bi govoril in dokazal svoje trditve. Ej, Karol, Karol, ali ne veš, da je v Italiji krasno in lepó? Dosti! Po časnikih ne pišem več o tem!

Ob ruski meji, 16. okt. 1887.

J. K.

Iz Mengša 23. oktobra. [Izv. dop.] Baš oni dan, ko ste obhajali v beli Ljubljani spomin 25letnice „Ljubljanske čitalnice“, bil je tudi za nas Mengša ime niten in vesel, kajti osnovali smo si „Bralno društvo“. Gotovo se smemo veseliti tega prekoristnega in prepotrebnege čina, ter radostno vzklíkati: „Hvala Bogu, da smo se vsaj jedenkrat zdramili ter si osnovali društvo, katero bode dajalo našemu uhogemu kmetovalcu za malo denarja obilno duševne hrane, sploh pa nam vsem mnogo veselja v dolgih zimskih večerih. Da si pa poprej nesmo osnovali društva, krivo bilo je temu jedino to, ker nesmo imeli pravega vodnika, ki bi delal na to, da bi se vrli Mengšani drug drugemu bližali ter se spojili v celoto in tako pospeševali narodno zavest v večji meri, nego je bilo to dosedaj mogoče. Da se je v našem, zares krasnem trgu osnovalo „Bralno društvo“, kojega smo si že dolgo let želeli, imamo se zahvaliti jedino našemu vrlému in jako zaslužnemu g. kapelanu Antonu Kobler-ju. Da pa ni bil trud, kojega je imel g. kapelan zama, videlo se je pri občnem zboru, katerega smo se udeležili v precejšnjem številu, ter s tem pokazali veselje do novega društva, ob jednem pa tudi pokazali svetu, da nečemo zaostajati za drugimi vrlimi sosedi ter da smo zvesti sinovi majke Slave. Pri občnem zboru, ki se je vršil v prijazni društveni sobi, nagovoril je g. kapelan zbrane ude ter jim v kratkem govoru razložil pomen in korist društva, ter mu postavil kot temelj besede: „Vse za vero, dom in cesarja“. Po nagovoru prebrala so se pravila, katera so društveniki brez ugovora vsprejeli. Na to vršila se je volitev 7 udov, kot vodstvo društva. Izvoljeni so bili: predsednikom g. Anton Skok, njegovim namestnikom g. Ivan Levec, tajnikom č. g. Anton Koblar, blagajnikom g. Henrik Paternost, odborniki pa: g. Anton Javoršek, g. Anton Pezdir in g. Ivan Ložar.

Da je zanimanje za društvo vsestransko, kaže število udov, kojih šteje društvo do danes že 50.

Bog daj, da bi seme, katero je naš preblagi g. kapelan zasejal z osnovanjem društva, obrodilo mnogo koristnega in lepega sadu, njemu naj pa podeli dobri Bog čvrstega zdravja, da bi mogel še mnogo koristiti našemu narodu.

Ob jednem naj omenim še to, da so se naši vrli fantje poprijeli lepega, ubranega petja, katerega poučuje naš v tej stroki skozi in skozi izvežbani nadučitelj g. Anton Javoršek. Pri tej priliki priporočam fantom, da naj z ustrajnostjo in z veseljem, s kojim so to težavno delo pričeli, nadaljujejo, g. nadučitelju pa izražam srčno zahvalo za trud.

Domače stvari.

— (Konfiskacija) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je državno pravdníštvo zaradi listka „Čiri čari. Pustna premissljevanja ob petkih“, kateri se je pregrešil proti § 303 kaz. zak. Zakaj da je bil zaplajen list, izvedeli smo stoprav danes zjutraj ob 1/2 10. uri, torej čez 16 ur. — Današnja številka ima dve strani priloge.

— (V državnem zboru) predložil je dne 24. t. m. poslanec M. Vošnjak peticije okrajnih zastopov na Vranskem, v Gornjemgradu in Šoštanj za državno podporo nameravane železnice iz Celja v Šoštanj in Velenje.

— (O položaji) imajo včerajšnji „Narodni Listy“ pod naslovom „Krise“ obširen telegram z Dunaja, ki nam ne pripoveduje nič veselega. Dasi je s častno besedo zajamčena tajnost pogajanja z vlado, je vendar že vidno, da „Vyjednávání se razbilo“, da se je pogajanje razbilo. Pogajanja sicer formalno še neso končana, a včerajšnje (26. t. m.) konference z ministri grofom Taaffom, Gaučem in Zemialkovskim neso imele definitivnega uspeha in razmere mej „Češkimi klubom“ in vlado so zopet

bolj napete. Položaj se ni zboljšal, temveč poostri, nezadovoljnost in razjarjenost mej poslanci češkimi zopet narašča in čuje se zopet beseda „opozicija“. Ni dvomiti več, da kabinet srednješolskega vprašanja ne zmatra več za politiško zadevo, nego le kot ministra Gauča resortno zadevo, zatorej mu tudi prepušča vodstvo in prvo besedo v tem vprašanji. On je zmagovalec. — Morda da je še prerano govoriti o krizi, vendar je možno, da se nam že jutri prikaže kriza v vsej svoji ostrosti pred desnico in vlado. Kakor se kaže, se nasprotstvo mej vlado in „Češkim klubom“ ne da več poravnati drugače, kakor če bi se „Češki klub“ popolnem udal. Vlada sicer obljubljuje nekatere koncesije, a v glavnej stvari, gledé regulativa Gaučevega neče odjenjati. Drži se sicer stališča, da hoče vladati le z večino, v kateri so Čehi, vendar neče dovoliti nikakih koncesij. Češkim zaupnim možem povedal se je odgovor vlade na češko interpelacijo in oni so se izrekli, da jim odgovor ne ugaja, da je nezadosten. Ostane li „Češki klub“ na tem stališču, je kriza gotova. Večina poslancev strinja se z Riegrom, da interes češke politike ni v opoziciji, a vendar se nam dozdeva, da Čehi ne morejo več nazaj. Mnogo poslancev si ne upa, glasovati za prijenljivost in popustljivost, ker se boje, da izgube svoje mandate. Drugi mislijo, da mogočnejši uplivi namenoma pripravljajo parlamentsko in politiško krizo, ki bode Čehe vsekako spravila v manjšino. Sploh se misli, da Poljaki s Čehi ne pojdejo v opozicijo in da bodo z odgovorom na češko interpelacijo zadovoljni. Odličien poslanec poljski rekel je včeraj (dne 26. t. m.): „Zvestoba v politiški zvezi ima svoje meje. Vidim li, da leti prijatelj v pogubo, je naša dolžnost samo ta, da ga zadržujemo s pametnimi razlogi, nikakor pa nismo zavezani, da se z njim strmoglavimo v politiško hibo. V opozicijo kaže prestopiti zaradi velikih vprašanj, ne pa zaradi posamičnih srednjih šol. Čehi ne vidijo, da jim nasproti ne stoji sam Gauč, tudi ne vlada sama, ampak višja sila.“ Iz teh pojavov poljskih sme se sklepati, da tudi minister Dunajevski odobrava postopanje Gaučevo. — Slovenci, Dalmatinci, Hohenwartov in Liechtensteinov klub hoteli bodo solidarno s Čehi. Poljaki pa svoja pota in desnice „železni obroč“ dobil bode nezaceljivo razpoko. — Iz drugega telegrama pa je posneti, kakor je sploh že vsakdo sam mislil, da odgovora na češko interpelacijo ne bode sedaj, temveč da se bode odložil za pozneje zasedanje. Čehi in vlada bojé se te vroče kaše in mislijo si, čim dalje, tem boljše. Glagol „temporizovati“ ima za to gospólo posebno moč in slast. — Peterburški, listi priobčili so včeraj telegram z Dunaja, ki so ga dobili od navadno dobro poučenega „Severnega telegrafskega agentstva“ in kateri se glasi: „Ako Čehi ne odjenjajo, dalo bo Taaffejevo ministerstvo ostavko in nadomestilo se bode s kabinetom samih Nemcev in Poljakov, Slovanom sovražnim.“

— („Gospod minister Gauč imel je svojega Janeza Krsnika.“) S temi besedami pričenjajo „Národní Listy“ 294 šte. uvodni članek, v katerem pripovedujejo, da je bivši češki poslanec Josip Jireček bil povod zloglasnim naredbam Gaučevim glede srednjih šol. Jireček zavzemal je odlično mesto v „Češkem klubu“ in bil član takozvane štedilne komisije in kot tak je predlagal, da bi se odpravil višji realni oddelek češke gimnazije v Plznu zaradi prepričlega števila dijakov. Temu predlogu nasprotoval je celó ministerski svetnik Krieschek rekoč, da je število dijakov na nekaterih nemških zavodih mnogo manjše. „Gazeta Lwowska“, list uradni, priobčila je pred kratkim dopis z Dunaja, v katerem se pravi: Šole, vsi d'ordonanc Gaučevih odpravljene, so ravno tiste, katerih zrušenje je pred nekoliko leti v štedilni komisiji priporočal bivši poslanec Jireček, „izvestno iskren rodoljub češki“ in nekdanji naučni minister v kabinetu Hohenwartovem. Vlada torej ni ničesar družega storila, nego to, kar jej je štedilna komisija predlagala. „Národní Listy“ naštevajo potem celo vrsto grehov iz preteklosti poslanca Jirečka, mej drugim tudi to, da je bil nekdanj najhujši nasprotnik gališkim Rusom, mej katerimi je zapustil jednako slab spomin, kakor nekateri drugi češki poslanci izza svojga bivanja na Hrvaškem. Uprav senačna pa je rečenega lista trditev, da je čeških poslancev zahtevanje za ravnopravnost na bankovcih bilo le navidezno, da je to češkega kluba član Poljakom tudi ovadil, zato poslednji tudi neso glasovali za češko terjatev. Jednako da se je tudi godilo pri

članu 17. šolske novele, s katerim je nemščina upeljana v meščanske šole in tako storjen korak k upeljavi nemščine, kot državnega jezika. Bomo videli, kaj porekó na vse to staročeški listi.

— (Cesarjevič Rudolf in Stefaniya na slovenskih tleh.) Mej naudušenimi klici pri peljal se je včeraj dopoldne ob 1/2 11. uri dvorski vlak na Celjski kolodvor, kjer je bil prvi pozdrav. Zaradi priboda visokih gostov privrelo je iz vseh krajev ogromno ljudstva, več tisoč. Mesto je bilo okrašeno z nemškimi, štajerskimi, avstrijskimi in belgijskimi zastavami. Cesarjevič in cesaričinja ogledala sta si novo hranilnično poslopje, kjer sta tudi vsprejemala razne dostojanstvenike in zestopnike korporacij, potem sta se odpeljala k novi Gizelini bolnici, kjer se je uzidal zaključni kamen, ko je bilo to dovršeno, bilo je ogledavanje in premiranje konj, katerih so bili iz Savinjske doline okolu 250 prignali. Po obisku mestne cerkve odpeljala sta se visoka gosta ob 1/2 1. uri na kolodvor, od tod pa zahvalivši se za presrečni vsprejem mej naudušenimi klici na Pragarsko, kjer je bil obed. — Točno ob 3 uri dospel je vlak v Maribor. Vsprejem bil je tudi ondu sijajen. Skozi bogato okrašeno mesto peljala sta se cesarjevič in cesaričinja v škofovo palačo, kjer je bilo vsprejemanje: Mej vsprejetimi bili so tudi: deželna poslanca dr. Dominkuš in dr. Radey, stolni dekan, kanonik Orožen, in Peter Mesarec, načelnik okrajnega zastopa šentlenartskega. Po ogledu stolne cerkve in vinarske šole odpeljala sta se naudušeno pozdravljana na kolodvor, odtod pa v Gradec, kjer je bila zvečer velika razsvetljava, pozneje pa sijajen ples. Danes dopoldne ob 9 uri ostavila sta Gradec ter se odpeljala v Ljubno, kjer se je uzidal zaključni kamen za novo bolnico.

— (Mestni zbor Ljubljanski) imel je danes oroludne izredno sejo. Na dnevnem redu je bila razprava o novi strokovni šoli za lesno obrt. Seja je bila tajna.

— (Slavno poštno ravnateljstvo) z veliko doslednostjo koraka po potu nemškutarenja. Kakor nam piše znan rodoljub z Notranjskega, premenila se je „aus Dienstesrückichten“, tudi pošta „Postojina“ v „Adelsberg“, Zagorje pa v „Sagurie“. Vidi se, da v tem postopanju ni misliti na nobeno zmoto, marveč da se vse to vrši načeloma, o premislekom.

— (Umrli) je nagloma v Gradci modroslovec Fran Štubelj v 22. letu dobe svoje. Pokojnik porodil se je v Podlazu pri Štanjelu. — Zjutraj ob 8. uri bil je še prisoten pri predavanji g. profesorja Kreka, a ob polu desetih zadela ga je učečega se, kap. Ranjki bil je obče priljubljena osoba, zvest in iskren narodnjak in zopet izgubili smo z njim krepko moč Lahka mu zemljica!

— (Odlikovanje.) Pretekli ponedeljek je posebna deputacija izročila g. Bogdanu Trnovcu, deželne sodnije svetniku v Trstu, krasno častno diplomó čitalnice Sežanske.

— (Naš rojak g. Jurij Šubic) bil je preteklo sredo mej drugim povabljen na obed. ki ga je v dvorci v Gradci dal cesarjevič Rudolf.

— („Slovenskega Pravnika“) bode počenši s 1. dnem januarija zopet izdajal gosp. dr. Alfonz Mosché v Ljubljani.

— (Poročil) se je gospod Tomaž Cajnkár, c. kr. sodnijski pristav v Laškem trgu, z gospodičico Micico Ipavic, hčerjo znanega rodoljuba in skladatelja dr. Gustava Ipavca pri sv. Juriji na južni železnici.

— (Surovost.) Prijatelj našega lista nam piše dne 26. t. m.: Ko sem se včeraj vozil z brzovlakom od Zidanega mosta v Ljubljano, bil sem priča tako ostudnemu obnašanju železniškega sprovodnika, da ne morem molčati o njem. Mej postajama Trbovlje in Zgorje pride v kupé družega razreda sprovodnik in prosi, naj bi mu kdo potnikov izmenjal pet goldinarjev. Neka gospa ustreže tej želji in mu našteje pet srebrnikov. Držeč jih na dlani leve roke, prešteje jih sedaj sprovodnik trikrat, in sicer v italijanskem, nemškem in madjarskem jeziku, potem pa na veliko nevoljo zavzetih potnikov pristavi: „Segn's gnä' Frau, in allen Sprachen hob' i 'záht, nur böhmisch net“ in krohotaje se zaloputne vrata kupéja. — Ne morem si misliti, da bi južna železnica odobravalá take ekstravagančije svojega osobja, zato sem priobčil to stvar in želim, da bi ravnateljstvo železnice poučilo dotičnega suroveža, kakošna so pravila dostojnosti.

— (Južna železnica) kupila je nasproti južnemu kolodvoru ležeče obširno zemljišče, na katerem bode sezidala tri velika poslopja, vsako za 50 obitelj.

— (Popravek.) V dopisu iz Celja od torka, urinila se je pomota. Pravilno treba čitati, da bi se bilo brez terorizma v Celji zglasilo za Slovence tri tisoč, ne samo 300 prebivalcev.

— (Ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda v Trstu sklenila je, da priredi letos „božičnico“ za otroke, ki pohajajo otroški vrt pri sv. Jakobu. Blage gospe in gospodičine Tržaške nabirajo v ta namen darove v denarji in obleko, da bodo o božičnici obdarovale ubožno slovensko deco. Slava veledušnim narodnim damam!

— („Popotnik. List za šolo in dom.“) ima v svoji 20. šte. nastopno vsebino: Zgodovina, učni predmet v ljudski šoli. Piše H. Podkrajšek. — O gluhozemih. — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. Iz latinskega jezika preložil prof. Fr. Brežnik. — Strupovite gobe. (Praktična obravnavava.) — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Natečaji.

— („Kratka zgodovina pedagogije.“) Pod tem naslovom je izšlo nekaj ponatisov daljšega spisa (iz „Učiteljskega Tovariša“), ki se po 70 kr. dobiva pri pisatelji J. Lapajnetu, ravnatelji meščanske šole v Krškem. Priporoča se zlasti slovenskim učiteljem in učiteljskim pripravnikom.

— (Hrvatski učitelji) sklenili so zgraditi si svoj „Učiteljski dom“ ter so v ta namen napravili veliko efektno loterijo, katera se bode jako dobro obnesla, kajti doslej je spečanih 80.000 srečk. Žrebanje bode že 10. novembra t. l. in krasni dobitki so od včeraj razstavljeni v poslopji kmetijske družbe hrvaške.

— (Kmetijsko predavanje) v Šmartinu pri Litiji imel bode tajnik c. kr. kmetijske družbe gospod Gustav Pirc v nedeljo 30. t. m. popoldne po službi božji.

— (S Prema) se nam piše dne 26. t. m.: Meteor, kojega ste opazovali dne 23. t. m. v Ljubljani ob 1/4 na peto uro popoldne, videli smo tudi pri nas in sicer ob 1/2 4. uri popoldne. Letel je z zahoda proti vzhodu ter puščal precej gost dim za soboj. — Po gorah padel je nov sneg in burja poje svojo neprijetno muziko. Kakor se kaže, imeli bomo zdognjo zimo, a pripravljani še nismo čisto nič za njo.

— (Trgatev) je tudi na Štajerskem po veliki večini že končana. Vina ni malo, a slabeje je za 3 do 4 stopinje od lanskega, zato mu je tudi cena razmerno nizka.

— (Iz Istre) piše se „Našej Slogi“, da se je pretekli teden zvršila trgatev po vsej Istri. Nekateri okraji so glede mere in dobrote zadovoljni, v obče pa je Istra letos pridelala manj vina, nego lani, kapljica pa je boljše od lanske. V koprski, bujski, motovunski in pazinski okraj začeli so že prihajati vinski trgovci iz Hrvaške in Kranjske, od katerih bodo vinogradniki dobili lepe vsote denarja.

— (Potres) čutili so v Črnomlju preteklo nedeljo proti 5 uri zjutraj. Trajal je dve sekundi. Popoldne ob 4. uri bil je zopet potres, ki se je v noči od 24. do 25. t. m. ponavljal.

— (Razpis dobave.) C. kr. državno vojno ministerstvo namerja zagotoviti si potrebne zimске koce, letne odeje in konjske odeje potom občnega natečaja. Potrebnovalo se bode 9000 zimskih kocev, 10.000 letnih odej in 6500 konjskih odej. Pri ponudbeni obravnavi bode se oziralo samo na solidne in sposobne osebe, katere te proizvode izdelujejo v svojih tovarnah. Ponudbe je izročiti neposredno in najdalje do 16. novembra 1887 do desetih dopoldne v uložnem zapisniku državnega vojnega ministerstva. Razglasila s pogoji in ponudbenimi obrazci so tudi na ogled v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani.

— (Za pouk.) Ali bo jazbec res Šinkovca, še ni tako gotovo, kakor misli norčavi dopisnik, kateri je pod naslovom „za poduk“ poročal „Soči“, kako je zakotni pisac na led spravil nekega Šinkovca iz Gorenje Tribuše. Čujmo! kako misli in sodi o tej stvari vis. c. kr. ministerstvo za notranje zadeve: „Ker se ima z ozirom na §. 3. lovskega patenta od leta 1786. samo obče nevarna in sploh preškodljiva zvér pripuščati, da jo nezavisno od lovskega prava preganjajo, jazbec se pa po svojej

naravi tem manj more prištevati tej vrsti živali, ker je v nekaterih deželah za jazbeca postavno določena posebna varstvena doba, — torej se ima po jazbeci prizadeta divjadna škoda povračati. (Razsodba z dne 27. febr. 1877. šte. 861. „Zeitschrift für Verwaltung X. Jahrg.“ šte. 18. stran 72, — in druga jednaka razsodba z dne 18. junija 1878., šte. 7638. Z. f. V. XI. šte. 36. str. 142.) Komur hodi jazbec sirk jest, ta naj se pritoži pri c. kr. okrajnem glavarstvu in če tam ne najde pomoči, naj ne zamudi obroka za ugovor.

E. Kl. . . . r.

(Štiri biki izvirnega muricodolskega plemena,) nakupljene z državno podporo, prodajal bode glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v ponedeljek 31. oktobra t. l. dopoldne ob 10. uri na Oblakovem dvorišči v Litiji. Biki se bodo prodajali potom dražbe pod sledečimi pogoji: 1. Goved se postavi na dražbo za polovico cene, ki je družba zanjo dala, in se onemu odda, ki največ zanjo ponudi. 2. Kdor goved kupi, jo mora precej plačati. 3. Kupec se zaveže za vezni listom, da vzame goved v varstvo svoje. Podpisani odbor v nobeni zadevi ne jamči, zato naj pa vsak, ki misli kakega bika kupiti, žival še pred dražbo dobro pregleda.

(Razpisano) je mesto pristava pri deželni sodnji v Celovci, eventualno pri kaki okrajni sodnji. Prošnje do 8. novembra. — Na dvorazrednici v Srednji vasi v Bohinji je razpisana služba družega učitelja. Plača 400 gold. in stanovanje. Prošnje do 25. novembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 27. oktobra. Avstrijsko delegacijo otvoril Kalnoky. Starostno predsedstvo prevzel Pelz, predsednikom potem izbran Revertera z 48 izmed 49 glasov. Zahvaljujoč se za izvolitev, rekel je predsednik, da čeravno se je lanska mejnarodna razburjenost polegla, vendar ni podlage za trajni mir. Pripravljenim nam je biti za nove zahteve, pri čemer se z veseljem opaja, da se splošne simpatije naklanjajo vkupni vojski. Govornik končal s trikratnim „hoch!“ na cesarja, kateremu klicu se je zbor naudušeno pridružil. Podpredsednikom bil izbran Chlumetzky z 48 izmed 49 glasov. Delegacijam predloženi budget kaže 90¹/₁₀ milijonov rednih, 18⁶/₁₀ milijonov izrednih potrebščin, v tej vsoti je 15⁵/₁₀ milijonov gold. za nove puške repetirke in za strelivo. Bosenski budget kaže malo prebitka.

Dunaj 27. oktobra. Budgetni odsek avstrijske delegacije sestavljal se je tako: Načelnik Kinsky, namestnik Bezecky. Referati razdelili so se tako: Vnanje zadeve: Thun; državne finance: dr. Poklukar; okupacijski kredit: Falkenhayn; redne potrebščine za vojsko: Matuš; izredne potrebščine: Czerkavski; vojno mornarico: dr. Tonkli; končni račun: Bezecky.

Sofija 27. oktobra. Sebranje slovesno otvorjeno. Princa so naudušeno pozdravljali. Prestolni govor konstatuje, da se je zopet povrnil mir in red, odkar je princ zasel prestol, da je narod zopet začel mirno delo, od katerega je zavisen gmotni in npravni preporod dežele, simpatije velevladij in sultana. Prestolni govor naznanja važne načrte zakonov.

Levov 26. oktobra. Glede ukradenih načrtov Przemyske trdnjave trdi „Kuryer Lwowski“ nasproti uradnemu izveščju, da bi vojaški pék Marek ne bil mogel tako hitro ubežati, ko bi mu ne bile na vse možne načine pomagale osebe, pri tej tatvini prizadete. Ukradeni načrti, nadaljuje „Kuryer“ se veliko važnejši, nego priznavajo oblastva.

Skader 26. oktobra. Turški guvernér poslal je proti Miriditom vojake, da zasedejo Šelo.

Pariz 26. oktobra. Budgetni odsek zavrgel je z 8 proti 5 glasom kredit za francosko veleposlaništvo pri papeževem stolu, na kar je poročevalec Periar dal svojo ostavko.

Razne vesti.

* (Kralj Milan) je jako darežljiv s svojimi redi. Mej onimi srečnimi ljudmi, katerim je kralj Milan naklonil kak red, sta tudi nek vratar na Dunaji in šjakar, ki je Milana večkrat vozil. V sled tacih odlikovanj srbski redi pač neso pridobili na vrednosti.

Za vnanjo porabo. Proti protinu in trganju, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo se je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 80 kr. Vsaki dan ga razpošilja po postnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izredno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (19-7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192-163)
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tujci:

26. in 27. oktobra.

Pri stonu: Solnce iz Amerike. — Neil iz Lyona. — Rickl iz Bremena. — Schultz iz Hanovra. — Schwarzenberg iz Kolina. — Grawelt, Rögi, Kaiser, Jellačić, Eisler, Löwy, Hass, Danzer, Neuroth, Snger, Kummerer, Hirschler, Steindler, Fisohn, Klerr, Pfeifer, Drab z Dunaja. — Glück iz Prage. — Ziffer iz Brna. — Töpfer iz Linca. — Walter iz Jožefovega. — Salamon iz Slivnice. — Littmann, Langer iz Warnsdorfa. — pl. Frank iz Heba. — Mausmann s Češkega. — Sonnenberg iz Siofoka. — Unterkreuter iz Kirehbacha. — Fischer iz Zagreba. — Kristof iz Banjaluke. — Cajnkur iz Loškega trga. — Mali iz Idrije. — Pulzer z Reke.

Pri sahat: Sollbeiger iz Lyona. — Ešner iz Lipskega. — Tuschitz, Brunner, Hoffmann, Bober, Gessler, Atlas, baron Neubauer, Bloyer, Lakenbacher z Dunaja. — Nimeth iz Sopronja. — Pesindorfer iz Gradea. — pl. Thianich iz Celja. — Becker iz St. Janža. — Ogorevc iz Konjice.

Pri južnem kolodvoru: Bayer iz Hamburga. — Baildan, Löwy z Dunaja. — Kalič iz Budimpešte. — Braun iz Epelmansberga. — Udermann iz Kotora. — Sablich z Reke. — Florenčić iz Ajdovščine.

Pri Virantu: Leitli iz Gorice. — Zajc iz Novega mesta. — Karlin iz Škofjeloke. — Müller iz Zagorja. — Janežič iz Podgorice.

Pri avstrijskem cesarju: Herzfeld z Dunaja. — Bendik od sv. Valentina. — Papler iz Borovnice. — Pušavec iz Kranjske gore. — Globatschnigg iz Kranja. — Satter iz Cerknega.

Umrli so v Ljubljani:

24. oktobra: Ivana Briski, gostilničarjeva hči, 11 let, Florjanske ulice št. 8, za vnetjem možganske kožice.

26. oktobra: Urša Jančar, zasebnica, 82 let, Streljiške ulice št. 6, za oslavljenjem. — Valentin Strupi, delavec, 23 let, Ulice na Grad št. 12, za jetiko.

27. oktobra: Rudolf Svetlik, krojačev sin, 4 leta, Vegove ulice št. 9, za davico. — Ciril Flere, paznikov sin, 4 mesece, Hrenove ulice št. 11, za kozami.

28. oktobra: Avguštna Svetlik, krojačeva hči, 3 mesece, Vegove ulice št. 9, za davico.

V deželnej bolnici:

24. oktobra: Anton Avbel, delavec, 42 let, za plučno tuberkulozo. — Marjana Marolt, gostija, 57 let, za rakom na maternici.

25. oktobra: Janez Japelj, posestnik, 52 let, za blaznostjo.

26. oktobra: Fran Železnik, delavec, 40 let, za plučno tuberkulozo.

27. oktobra: Tomaž Tomada, delavec 21 let, za plučno tuberkulozo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. okt.	7. zjutraj	741-76 mm.	1-4° C	sl. svz.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	744-00 mm.	3-4° C	z. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	746-34 mm.	1-4° C	z. vzh.	obl.	
27. okt.	7. zjutraj	745-06 mm.	1-4° C	sl. svz.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	741-94 mm.	3-0° C	z. vzh.	obl.	
	9. zvečer	740-44 mm.	1-0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 6-5° in 1-8°, za 5-6° in 7-0° pod normalom.

Vožni red Rudolfove železnice,

veljaven od 1. oktobra 1887.

Terbiž-Ljubljana				Ljubljana-Terbiž					
Postaje		Osobni vlaki		Postaje		Osobni vlaki			
		1. 2. 3. razred	1. 2. 3. razred			1. 2. 3. razred	1. 2. 3. razred		
Terbiž	odh.	3.42	1.10	6.25	Ljubljana, juž. žel.	odh.	6.25		
Rateče-Bela Peč	"	4.—	1.30	6.44	Ljubljana, Rud. žel.	"	6.29		
Kranjska Gora	"	4.15	1.46	6.59	Vižmarje	"	6.39		
Dovje	"	4.40	2.18	7.23	Medvode	"	6.51		
Jesenice	"	5.01	2.41	7.44	Loka	"	7.05		
Javornik	"	5.07	2.48	7.50	Kranj	"	7.22		
Zerovnica (m. p.)	"	5.16	2.58	7.59	Sv. Jošt (m. p.)	"	7.28		
Lesce-Bled	"	5.31	3.13	8.17	Podnart-Kropa	"	7.43		
Radovljica (m. p.)	"	5.37	3.20	8.23	Otoče (m. p.)	"	7.49		
Otoče (m. p.)	"	5.50	3.33	8.36	Radovljica (m. p.)	"	8.02		
Podnart-Kropa	"	5.57	3.41	8.43	Lesce-Bled	"	8.10		
Sv. Jošt (m. p.)	"	6.11	3.55	8.57	Zerovnica (m. p.)	"	8.21		
Kranj	"	6.18	4.02	9.03	Javornik	"	8.30		
Loka	"	6.36	4.20	9.20	Jesenice	"	8.40		
Medvode	"	6.52	4.34	9.34	Dovje	"	8.59		
Vižmarje	"	7.04	4.46	9.46	Kranjska Gora	"	9.23		
Ljubljana, Rud. žel.	prih.	7.13	4.55	9.55	Rateče-Bela Peč	"	9.38		
Ljubljana, juž. žel.	"	7.18	5.00	10.—	Terbiž	prih.	9.55		
		zjutraj	popoldne	zvečer.			dopoludne	popoldne	zvečer.

Dunajska borza

dne 28. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včera	—	danes
Papirna renta	gl. 81-35	—	gl. 81-40
Srebrna renta	82-30	—	82-50
Zlata renta	111-80	—	111-80
5% marcna renta	96-20	—	95-30
Akcije narodne banke	885—	—	885—
Kreditne akcije	281-30	—	281-60
London	125-15	—	125-15
Srebro	—	—	—
Napol	991 1/2	—	991 1/2
C kr. cekini	5-93	—	5-93
Nemške marke	61-40	—	61-42 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	129 gl.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168	25
Ogerska zlata renta 4%	—	99	0
Ogerska papirna renta 5%	—	86	40
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	119	25
Zemlj. obh. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	126	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	75	—
Kreditne srečke	100 gl.	178	—
Rudolfove srečke	10	19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	110	50
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	—	227	—

Močno potrži naznanjata podpisani v svojem imenu in v imenu sorodnikov vest o smrti svoje presrečno ljubljene, nepozabljive matere

Uršule Jančar, udove Zupančič,

ki se je danes dne 26. oktobra ob 2. uri po noči po dolgej, težkej bolezni, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 81 let, preselila na oni boljši svet.

Mrtvaški spreved drage pokojnice bode v petek dne 28. oktobra ob 3. uri popoldne iz hiše št. 6 v Streljiških ulicah na pokopališče pri sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice brale se bodo v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1887.

Marija Zupančič, Uršula Jančar,

hčeri. (795)

Namesto vsakega drugega naznanila.

S prežalostnim srcem raznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moja soproga, gospa

MARIJA KERNC, ROJENA FRANCELJ,

danes 26. oktobra ob 12. uri, v 30. letu svoje starosti, po kratki bolezni, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb bode v petek 28. oktobra ob 8 1/2. uri zjutraj v Gorenjem Logatci.

Janez Kernc.

(791) nadučitelj.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril prof. Fr. Wiesthaler. — Ženstvo v slovenski narodni pesni. Govoril dr. Ivan Tavčar. — Jeanne d'Arc, devica orleanaska. Govoril prof. Fr. Šuklje. Ml. 8°, 134 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

**Prvo Ljubljansko
uradniško konsumno društvo.**

Naznanilo.

Društvenim članom se javi, da dobodo **Trboveljski premog** v kosih, na dom postavljen, po 42 kr. 50 kil (tako imenovani stari cent). — Naznanila se vsprejemajo pisмено ali ustno v društveni pisarni.

Gospod **Fran Štrukelj** pa se je zavezal s pogodbo, da bo dajal društvnikom, ki se kot taki z ustopenino izkažejo, meso od **pitane** vola po pogojenih cenah.

Društvena pisarna:

Selenburgove ulice št. 6, I. nadstropje.
Uradne ure: **Vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in od 1/2. do 3. ure popoldne.**

Naznanila o pristopu, o naročilih in druga vprašanja naj se naslovijo društvnemu predstojništvu.
V Ljubljani, 25. oktobra 1887.

(789-1)

Predstojništvo.

Mlin

blizu postaj **Laze** ali **Zalog**, proda se s poslopjem iz **proste roke** ali dá v najem. Mlin je v dobrem stanu, ima 6 tečajev, zraven je 40 oral njiv, travnikov in gozda. Tudi je pripraven za kako tovarno.

Nadalje se proda **njiva za Ljubljanskim kolidvorom**, ki meri 9 oral. Kraj je pripraven za vsako podjetje, zlasti za kako tovarno. (792-1)

V **Udmatu** je pa na prodaj prostor poleg ceste. Več se izve v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Vsled odpotovanja se bode na dan 3. novembra v **Smoletovi hiši**, Marije Terezije cesta št. 1, III. nadstropje

hišno orodje, posteljna oprava

i. t. d. i. t. d.

790-1)

po prostovoljni dražbi prodalo.

Za juriste!

Tretjega letnika

PRAVNIK SLOVENSKI

dr. Razlaga

imam še več na prodaj, in jih prodajam namesto po 3 gld. 80 kr. po 1 gld. 50 kr. s poštnino vred. (788-2)

J. Giontini v Ljubljani.

Sodrug (kompagnon)

se išče za povečanje male tovarne, katera dobro stoji. Želi se premoženja blizu 2000 gld.; sodelovanje prosto. — Več o tem se zve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (780-3)

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

pride za stalno v Ljubljano in prične dne 16. novembra svojo prakso. (794-1)

Gostilna

s tremi sobami, kletjo, shrambo in kuhinjo v pritličji; — s štirimi sobami, kuhinjo in shrambo (takozvano kaščo) v prvem nadstropji; — z dvema stajama in vrtičem

dá se takoj na **Hribu št. 17** pri **Vrhniki** za več let v najem.

Kaj več pove lastnik **Ignacij Javornik** na **Hribu pri Vrhniki**. (782-2)

Vozni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO

pri c. kr. konc. **Anchor Line**, Dunaj, I., Kolowratring 4.

Fin med v satovji

à kilo 60 kr.

dobiva se pri (672-12)

OROSLAVU DOLENCU

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Posilja se tudi po pošti od 1 kile naprej proti povzetji ali predplačilu.

VIZITNICE
priporoča
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

!! Brez krtace kakor zrcalo svetli škornji!!

RICH. GAERTNER-JA

tekoče, francosko, nepremočljivo

momentno svetlo mazilo za čevlje (Moment-Glanzwichse),

katerega lesk se tudi v mokroti ne zgubi. „Jedini“ uradno preiskani in za usuje neškodljivi preparat. Cena steklenic 50 kr. Razpošilja se pa: 2 steklenici za gld. 1.30, 6 steklenic gld. 3.—, 12 steklenic gld. 4.80 prosto poštine. Pazi naj se na varstveno znamko.

Uvedeno pri c. kr. vojski. (787-1)

Tovarna: **Rich. Gaertner**, Dunaj, Giselasr. 4, Part. Zaloge v Ljubljani: **Alb. Sittscher**, **Ad. Hauptmann** in **Jos. Köhler**, sedlar.

J. & S. Kessler v Brnu, Ferdinandove ulice št. 7-5 n., razpošilja po poštnem povzetju naslednje imenovano blago, kar se tice baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje (716-4) proti vsakej drugi konkurenci. Uzorec zastoj in franko. — Kar ne ugaja, se nazaj vzame.	Ženske srajce iz šifona z vezanjem, 3 komadi gld. 2.50.	Naglavni robci iz flanel za ženske, jako topli, 3 kom. Ia. gld. 2.—, IIa. 75 kr.	Barhant za obleko , najnovejši uzorec, prist. barve, 10 metrov gld. 3.60.	
	Ženske srajce iz močnega platna, z robci, 6 komadov gld. 3.25.	Ženski predpasniki iz oxforda, cretttona, sur. platna in šifona, 6 kom. gld. 1.60.	Trinitnik , težke baže, — 10 metrov Ia. gld. 3.50, IIa. gld. 2.80.	
	Ponočni korzeti bogato okrašeni, 3 komadi, Ia. gld. 4.—, IIa. gld. 1.80.	Zimski Nigger-loden za ženske obleke, najboljše baže, 10 metrov gld. 5.50.	Blago za ponočne suknje , najnovejši uzorec, križasto, 10 metrov gld. 2.50.	
	Spodnjice iz klobučine , bogato vezane, rudeče, rujave, temnorujave, 3 kom. gld. 3.—.	CACHEMIR , črn ali barvast, tudi v barvah za pleso, dvojne širokosti, 10 metrov gld. 4.50.	Blago za moško obleko , modno, za zimo, 9-10 metra, Ia. gld. 5.50, IIa. gld. 3.75.	
	Angora-ogrinjalo za zimo, 10/4 veliko, gld. 2.80.	Volneni atlas v modnih in plesnih barvah, dvoj. šir., 10 met. gld. 6.50.	Blago za zimske suknje , fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 10.—.	
	Žensk jopč iz ovčje volne (Jersey), v vseh barvah, lepo priležen, gld. 2.—.	Valerie-flanela , najnovejši uzorec, 10 metrov gld. 4.—.	Blago za ogrtače , fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 6.—.	
	Ženske nogovice za zimo, bele ali barvaste, 6 parov gld. 1.50.	Kalmuck , najnovejši uzorec, 10 metrov gld. 3.—.	Normalno perilo po Jägerjevi sistemi, iz čiste volne, za gospode in dame, 1 srajca gld. 3.50, 1 hlače gld. 3.—.	

VELIKA DENARNA LOTERIJA,
za katero zakonito jamči visoka vlada v HAMBURGU.

Najnovejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **93.000 srečk**, od katerih se izžreba **46.500 srečk**. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

500000
mark

kot največji dobitek v najsrečnejem slučaju ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. à mark	300000
1 dobit. à mark	200000
2 dobit. à mark	100000
1 dobit. à mark	80000
1 dobit. à mark	70000
2 dobit. à mark	60000
1 dobit. à mark	55000
1 dobit. à mark	50000
1 dobit. à mark	40000
1 dobit. à mark	30000
5 dobit. à mark	15000
26 dobit. à mark	10000
56 dobit. à mark	5000
106 dobit. à mark	3000
256 dobit. à mark	2000
512 dobit. à mark	1000
739 dobit. à mark	500
2880 dobit. à mark	145
15989 dobit. à mark	300, 200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 46.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 55.000, v tretjem na 60.000, v četrtem na 70.000, v petem na 80.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Podpisana trgovska hiša uljudno vabi k udeležitvi te velike denarne loterije.

Častiti naročevalci se prosijo naročiti privedati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštnemu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtnina originalne srečke av. v. gld. .90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob enem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeno smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastoj pošljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

31. oktobrom 1887
nam direktno doposlati. (774-4)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.